

Ez; 18:1-32.

Ezékiel könyve nem a legnépszerűbb a Bibliában. Nem egy rövid könyv, de sok Biblia-olvasó ember akad, aki nehezen találná meg a többi között. S a Bibliában kissé járatosabbak is lehet, hogy csupán három igét tudnának felidézni belőle. Az egyik, ami pont a mai szakaszban is megtalálható (*Ez; 18:23*), ami arról szól, hogy Isten nem a bűnös megbüntetését, elpusztítását, azaz halálát kívánja, hiszen Isten alaptermészete nem a pusztítás, hanem a teremtés, és nem a halál munkálása, hanem az élet létrehozása. Tehát ennek megfelelően még a bűnösnek sem a halálát kívánja az Isten, hanem azt, hogy a bűnös megtérjen, jó útra térjen, és éljen.

A másik talán az igehirdető felelősségéről szóló rész (*Ez; 33*). Ez a szakasz arról szól, hogy ha az igehirdető nem figyelmezteti a bűnöst, akkor ő is megkapja a bűnösnek kijáró büntetést. Nem a legnépszerűbb lelkesítő feladat ez. Sokan már akkor megsértődnek, ha csak úgy általánosságban említésre kerül egy bűn, ami az ő életükben jelen van, és kiprédikálva érzik magukat. S nem megalázzák magukat Isten igéje előtt, hanem felháborodva távoznak a gyülekezetből, ezzel a hűtlenséggel tetézve addigi bűneiket. De nem jó ez így. S nagyon kérem, hogy senki ne vegye tőlem zokon, ha Isten igéjét hirdetem, és a bűnök csapdáira figyelmeztetem a testvéreket. Nem bántásból teszem, hanem mert Isten rám bízta, hogy hirdessem megmentő igéjét, az élet krisztusi szent útját.

A harmadik, s talán a legismertebb a 37. rész, melyben Isten új életet adó, kiáradó Lelkéről és kegyelméről van szó. Ebben a látomásban kiszáradt csontok kapnak új testet, és kelnek új életre. Isten Lelke által lehet újat kezdeni, Isten hatalma által lehet majd feltámadni is. Valóban talán a legszebb része ez Ezékiel próféta könyvének.

A többi szakasz viszont eléggé az ismeretlenség homályába vész. S ennek az az oka, hogy Izráel népének bűneit olvassa a hallgatók feje a próféta, és a hamis próféták által ébresztett remény ellen szól (*Ez; 13*). Mert a hamis próféták azt hirdetik, hogy ha történtek is itt botlások, akkor is békesség lesz, mert hát *ilyen jó az Isten*. És az ebben a csalafintaság, hogy Isten valóban jó. Csakhogy az ő jóságából éppen nem az fakad, hogy békességben legyen a bűnnel, hanem éppen azért harcol a bűn ellen, mert Ő jó, a bűn pedig rossz. Isten éppen jósága okán haragszik a bűnre, és jósága okán bünteti a megtérni nem akaró bűnöst. Ahogy a szerető szülő a makacs gyermekét. Vagy talán a jó szülő békességben nézi, hogy a gyermeke veszélybe sodorja magát meg a testvéreit is. Épp ellenkezően. A jó szülőt ilyenkor önti el az adrenalin, és tüstént közbelép, még ha a gyermek esetleg úgy is éli ezt meg, hogy most rontották el az ő legjobb játékát. Ezékiel tehát azt hirdeti, hogy Isten szigorúan és makacsul le akarja téríteni a népet a bűn útjáról. S aki ezen az úton nyakas marad, az már itt a földön is belekóstolhat abba a büntetésbe, melyet biztosan senki sem szeretne magának az örökkévalóságra. Mert Isten nem attól akar minket megmenteni, hogy megtanuljunk, hogy érdemes kerülni a rosszat, mert annak fájdalmas következménye van, bár pont azért adja jó útmutatásait, hogy e földön is minél kevesebbet kelljen elszenvetnünk a rosszból. De az ő első szándéka az, hogy megtanuljunk a jó úton, az élet útján járni, és az örök boldogságba eljuthassunk. A könyv végkicsengése tehát nem más, mint akár az evangéliumoknak, azonban a bűnöket soroló és a bűnök fájdalmas következményeit és büntetéseit kifejtő próféciák nem teszik túl vonzóvá e könyvet, mert éles stílusával változtatásra ösztönzi a hallgatóit. Úgy is mondhatjuk, hogy megtérésre hív. S mi erre az ember ösztönös válasza? *Engem ne akarjon megtéríteni senki!* S persze, hogy butaság ez a válasz, hiszen ez olyan, mintha egy halálos betegségnél mondogatná az ember, hogy engem ne akarjon meggyógyítani senki, de hát az ember már csak ilyen a maga önelégült természetével. Isten azonban igenis meg akar téríteni, mert nem kívánja a bűnös halálát, hanem azt akarja, hogy a bűnös megtérjen útjáról, és éljen.

Nézzük meg azonban, hogy milyen bűnök is azok, melyekre a próféta felhívja a figyelmet! Elsősorban is személyes bűnök. A próféta hallgatói ugyanis szerették úgy beállítani a dolgot, hogy ők a korábbi nemzedékek mulasztásai és bűnei miatt szenvednek. S valóban igaz, hogy az előző nemzedékek nem könnyítették meg az ő dolgukat azzal, hogy jó példát adtak volna nekik Isten iránti szeretetből. És az is igaz, hogy a nemzedékek hatnak egymásra, tehát igencsak felelősek vagyunk a gyermekeinkért és unokáinkért is. Vigyáznunk kell rájuk, hogy mi is jópéldát adjunk nekik, meg arra is, hogy lehetőleg mások se rontsák meg őket. Azonban azzal, hogy az eleink hagytak ránk valamiféle lelki örökséget, nem szabad takaroznunk. Nem lehet a szüleink dolgaival elfedni a saját felelősségünket. És Isten azt a jóhírt is mondja, hogy bár az előtünk járó nemzedékek olyanok voltak, amilyenek, nekünk teljes szabadságunk van arra, hogy Isten szeretetében áldott életet éljünk. Tehát nem mások bűneivel kell nekünk foglalkoznunk, hanem a sajátjainkkal kell radikálisan szakítanunk. Ilyen értelemben mindenki magáért felelős, azaz van egy olyan saját felelősséged, amit senkire sem háríthatsz át, és amit senki sem vehet át tőled. Ha elhagyod bűneidet, élni fogsz, azonban, ha Istent hagyja el valaki, ha ilyen hűtlenségre vetemedik, akkor azt eléri az ítélet. Világos, tiszta beszéd ez.

Aztán ezek a bűnök, melyekről itt szó esik, nem véletlen bukások. Hanem megbánatlan, azaz makacs, vagy akár jónak mondott bűnök. Mondhatnánk akár úgy is, hogy rendszerszerű bűnök. Mert az uzsoraszedés, a kizsákmányolás, a szexuális szabadosság és az Isten semmibevétele, nem véletlen dolgok. Nem úgy történt, hogy *Jaj, nem is vettem észre, hogy ma az ÚR napja van. Azt hittem, hogy szerda, ezért nem mentem templomba. Nézd csak, hogy összefolyik az idő. No, ejnye, de sajnálom, ezentúl majd mindig megyek a templomba*. Nem. Nem így szokott ez történni, hanem azt mondja az ember, hogy *nem is olyan fontos, hogy MINDEN vasárnap ott legyek. Gyakran ott vagyok, de máskor más fontosabb. Nem kell olyan törvényeskedőnek lenni. Ja, meg néha a horoszkópot olvasom a Biblia helyett, esetleg mellett, meg még kicsit szidalmazom is az Istent, de mit számít az? Néha imádkozok is hozzá, érje be ennyivel*. Így nyugtatja az ember a lelkiismeretét, magyarázgatja, jónak hazudja bűnét, és esze ágában sincs bűnbánatot gyakorolni, és megtérni, megjobbítani magát, Isten igéjéhez igazítani életét.

S e tudatos bűnök között elsőhelyen szerepelnek Ezékiel felsorolásában az Isten elhagyásával kapcsolatos bűnök. Nyilván nem véletlenül, hisz egyrészt Istennek nagyon fontos, hogy Vele milyen kapcsolatban vagy, másrészt az Isten-

kapcsolat lazításából származnak aztán a másféle bűnök is. De aztán rögtön a második helyen következnek a sorban a szexuális élet tisztasága ellen elkövetett vétkek. Nincsenek itt olyan részletesen kifejtve ezek, mint Mózes könyvében. Nem sorolja fel, hogy állatokkal, azonos nemű emberekkel, közeli rokonokkal visszataszító bűn szexuális kapcsolatot létesíteni. Csupán azt teszi nagyon világossá, hogy a szexualitás helye kizárólag a férj és feleség, azaz az egymás iránt életre szólóan elkötelezett férfi és nő között van. Ugye milyen furcsa a mai fülnek? Egy ország pusztulása kapcsán Ezékiel a tiszta istenhit kérdéséről, meg a nemiélet tisztasásáról beszél. Erre mondanánk mi azt, hogy *de hát ennek semmi köze egymáshoz. Hiszen a vallás és a nemiélet abszolút magánügy!* S valószínűleg ezt mondták Ezékiel kortársai is. Isten pedig ellentmond ennek prófétája által. Isten kijelenti, hogy a társadalomnak is a tiszta vallásosság és a tiszta családi élet az alapja. Az Isten szeretetében élő, egészséges lelkű emberek alkotnak boldog családokat, s ezen alapulhat, erre épülhet rá az egész társadalom. Ha pedig az Isten-kapcsolatot és a családi kapcsolatokat megfertőzik, ha ezeket a szeretetkapcsolatokat rongálják, azzal az egész társadalmat aláássák. Erre mutat rá ez az ige, mely aztán csak az Isten-kapcsolat tisztasága és a házasság tisztasága után beszél az anyagi javakról, az idegenek közötti méltányosságról és szolidaritásról, és más hasonló dolgokról, amelyek egyébként szintén fontosak és számontartottak az Isten előtt.

És azt mondja nekünk Isten ezen az ígén keresztül, hogy minden tettnek meg lesz a következménye, de még e szigorú kijelentésen is átsüt az irgalom. Két féle módon is. Egyrészt azt mondja, ha megtértek, ha elhagyjátok bűneiteket, és megjobbítjátok útjaitokat, akkor nem fogtok bűneitek miatt elbukni. Isten megbocsátja vétkeinket, ha bűnbánattal hozzátérünk. Nem kell félelemben élnünk. Nem kell a régi bűneink miatt rettegnünk. Minderre semmi szükség. Mert nagyon szeret az Isten, és örömmel bocsát meg megtérő gyermekeinek. Pont úgy mondja ez a szigorú, Ószövetség ízű, prófétai irat, ahogy az Jézus szájából hangzik el a tékozló fiú visszafogadása kapcsán. A megtéréssel, a bűnök elhagyásával az ember átmegy az ítéletből a kegyelembe, a halálból az életbe. A bűneink következményétől tehát a bűnbánattal, őszinte megtéréssel meg lehet szabadulni. Másrészt úgy is megjelenik ebben a próféciaiban a kegyelem, hogy beszél arról az Isten, hogy a jó tetteknek is meglesz a következményük. Az igaz tettek következménye az élet. Ez az ige azonban már túlmutat az Ószövetség keretein. Talán ezért is értették meg nehezen a próféta hallgatói, hogy hogyan következetes az ítéletében az Isten. Mert ők még nem tudhatták, amit mi már igen. Hogy a jótett, amely életet szerez, nem a miénk. Mi ahhoz csak csatlakozunk a saját jótetteinkkel. De az életet szerző jótettet maga az Isten, a Fiúisten Jézus hajtotta végre azzal, hogy megváltott minket a kereszten, s ezzel eltörölte a megtérők összes bűnét. Általa lehet üdvösségünk. Ezért térjünk őhöz, legyünk az ő hűséges népe, és járjuk következetesen és örömmel azt az utat, melyet ő tanításaival, törvényeivel kijelölt nekünk. Ha így teszünk, miénk lesz az élet, a mennyei élet, melyet Isten elkészített az Őt szerető, Vele élő embereknek. Ámen.

1. Miért szól Isten? Mi a prófécia célja? Büntetni vagy életre vezetni akar az Isten?
2. Az, hogy szüleink hatnak ránk, csökkent-e a felelősségünket? Van-e lehetősége egy istentelen háttérből érkezett gyermeknek belépni Isten szeretetének és kegyelmének a fénykörébe?
3. Fontosnak tartja Isten a tiszta és pogány szokásoktól mentes vallásosságot és a házasság tisztaságát? Az utóbbi megválaszolásához keressétek ki a 3Móz; 18:20-23-at is!
4. Ha valaki megtér elvész-e korábbi bűnei miatt? (27. vers)
 - a) Mennyire ismered, kedveled Ezékiel könyvét? Olvastad az egészet? Tudsz idézni belőle? Van benne kedvenc szakaszod?
 - b) Ha egy olyan bűnről esik szó az istentiszteleten, melyben valami módon te is érintett vagy, akkor felháborodsz vagy elgondolkodsz? Ha nyugtalanra tesz egy igehirdetés, megkérdezed a lelkészt, vagy utána olvasol a Bibliában, hogy hogy is van ez, vagy egy hívő testvérhez fordulsz kérdéssel, vagy egyszerűen felhúzod az orrod? Szerinted melyik a helyénvaló, keresztyéni eljárás ilyen esetekben?
 - c) Van olyan bűn vagy harag, szenvedély vagy sértettség az életedben, amiről még Isten kedvéért sem mondasz le? Van olyan személy, akit Isten kedvéért sem vagy hajlandó szeretni?
 - d) Istennel szembeni mulasztásaidat (pl. kihagyott vasárnapok) inkább megmagyarázod, vagy inkább megbánod, s eltökéled magad arra, hogy ezentúl teljesen szót fogadsz Neki? Isten ígéje mellett a pogány horoszkópot vagy más ideológiák bölcsességeit is olvasgatsz?
 - e) Volt olyan bűn, megkötözöttség az életedben, mellyel különösen nehéz volt szakítani?